

Izvorni znanstveni članak/

Original scientific paper

Prihvaćeno: 26.1.2016.

izv. prof. dr. sc. Albinca Pesek

dr.sc.Tomaž Bratina

Univerza v Mariboru

Pedagoška fakulteta, Oddelek za glasbo

ODNOS PREMA GLAZBENOM ODGOJU ODGOJA NEKADA I DANAS

Sažetak: *Novi pristupi obrazovanju učitelja na pedagoškim fakultetima, bogat izbor promišljeno oblikovanih didaktičkih materijala, razvoj tehnologije obrazovanja i briga za cjeloživotno učenje trebali bi doprinijeti pozitivnijem odnosu učenika prema predmetu Glazbenog odgoja. U radu se istražuje jesu li navedeni čimbenici doprinijeli pozitivnoj evoluciji odnosa prema tom predmetu. Istraživanje koje je obuhvatilo uzorak od 611 sudionika, starih između 15 i 64 godine, pokazalo je relativno pozitivan odnos svih generacija prema Glazbenom odgoju, iako je bio bolje prihvaćen od strane starijih sudionika. Analizirali smo čimbenike koji onemogućuju još veću omiljenost tog predmeta i zaključili da se današnji zahtjevi društva znanja i materijalistička usmjerenost udaljuju od istinskog poslanstva glazbe, a time posljedično i od predmeta Glazbeni odgoj.*

Ključne riječi : Glazbeni odgoj, opće obrazovanje, nastavno gradivo, ljubav prema Glazbenom odgoju

1. Uvod

Nastojanja za poboljšanje pedagoškog rada na području Glazbenog odgoja i obrazovanja moguće je pratiti na različitim područjima. Istraživanja stručnjaka koji dolaze iz redova učitelja praktičara na različitim stupnjevima glazbenog obrazovanja te s njima povezanih sveučilišnih profesora, otkrivaju pozitivne i negativne pristupe kod obrade glazbenih sadržaja po cijeloj vertikali općeg i stručnog glazbenog obrazovanja. Neprestano svjedočimo novim didaktičnim materijalima, programima za e-učenje te razmjeni iskustava u teoriji i praksi. Učitelji imaju mogućnost cjeloživotnog učenja, pri čemu se upoznaju s najnovijim pristupima i dostignućima na svom predmetnom području. Kritički pristupi do sve većeg izbora mrežnih ponuda iz područja Glazbenog odgoja, omogućuju atraktivnije nastavne satove i nude nove smjernice za stjecanje znanja, vježbanje spretnosti kod sviranja instrumenata i pjevanja. Nastavni planovi se mijenjaju i dopunjuju. Očekujemo da naša nastojanja za kvalitetnim glazbenim obrazovanjem na različitim stupnjevima obrazovanja djece i mladih urode plodom te da predmet Glazbeni odgoj urodi pozitivnim odnosom prema glazbenim sadržajima. Ljubav prema muziciranju i stvaranju, radoznalost i želja za novim glazbenim doživljajima bi učenike trebala pratiti kroz njihovu školsku svakodnevicu kroz svakidašnji život.

2. Metodologija

Istraživački problem

Istraživanjem smo željeli ustanoviti kako se mijenja odnos različitih generacija sudionika prema predmetu Glazbeni odgoj u poveznici s razvojem struke, u što uvrštavamo glazbenu didaktiku, razvoj informacijsko-komunikacijske tehnologije i obrazovanje budućih učitelja glazbe.

Svrha istraživanja

U istraživanju smo proučavali evoluciju odnosa prema predmetu Glazbeni odgoj između generacija nekoliko proteklih desetljeća. Analiza je obuhvatila slijedeće aspekte odnosa prema nastavnom predmetu:

- Vrednovanje doprinosa Glazbenog odgoja općem obrazovanju anketiranih sudionika.
- Odnos prema nastavnom predmetu za vrijeme pohađanja nastave istog.
- Procjene didaktičkih materijala za poučavanje Glazbenog odgoja iz perspektive korisnika.

Za nabrojene perspektive odnosa prema nastavnom predmetu provjeravali smo postojanje razlika s obzirom na starosnu skupinu, stupanj ostvarenog općeg obrazovanja i postignutog glazbenog obrazovanja.

Opis uzorka

Uzorak je obuhvatio 611 nasumce izabranih osoba različitih starosnih skupina, općeg obrazovanja i glazbenog obrazovanja s područja Slovenije. Anketirane smo podijelili u starosne skupine s približno sličnim udjelom u odnosu na cjelinu. Nešto je više bilo anketiranih između 35 i 45 godina starosti, u donekle izjednačenim udjelima slijede anketirani ostalih starosnih skupina (Tablica 1).

Tablica 1.
Struktura anketiranih prema starosnim skupinama

Starost	f	f%
do 25 godina	109	17,8
od 25 do 35 godina	125	20,5
od 35 do 45 godina	146	23,9
od 45 do 55 godina	120	19,6
od 55 godina	111	18,2
Ukupno	611	100,0

Među anketiranima više od polovine (52,7%) ima visokoškolsko ili sveučilišno obrazovanje, slijede sudionici sa srednjoškolskim obrazovanjem. Najmanje sudionika (7,4 %) ima znanstvene nazive ili specijalizaciju (Tablica 2).

Tablica 2.
Struktura anketiranih prema općem obrazovanju

Obrazovanje	f	f%
SŠ	244	39,9
visokoškolska ili sveučilišna	322	52,7
magisterij/doktorat/specijalizacija	45	7,4
Ukupno	611	100,0

U ovom istraživanju, većina anketiranih nema glazbeno obrazovanje. Skoro je trećina (31,8%) pohađala glazbenu školu, dok je njih 8,3% profesionalnih glazbenika (Tablica 3).

Tablica 3.

Struktura anketiranih prema glazbenom obrazovanju

Glazbeno obrazovanje	f	f%
bez	366	59,9
glazbeno obrazovanje	194	31,8
Profesionalni glazbenik/ca	51	8,3
Ukupno	611	100,0

3. Prikupljanje i obrada podataka

Podatke smo prikupljali na području cijele Slovenije putem suradnika koji su prosljeđivali upitnike. Usmjerali smo samo izbor različitih starosnih skupina, dok su preostali podatci posljedica slučajnosti. Za provjeru evolucije odnosa anketiranih prema nastavnom predmetu Glazbenog odgoja pripremili smo upitnik s 18 pitanja, podijeljenih u nekoliko nizova. Prvi niz pitanja odnosio se na refleksiju vezanu uz procjenu stručnih i osobnih značajki učitelja. Idući niz pitanja bio je povezan s didaktičkim elementima procesa učenja, kao što su korištenje različitih nastavnih pomagala i obrađenih nastavnih sadržaja. Slijedio je niz pitanja o vrednovanju značaja Glazbenog odgoja i osobnom doživljavanju tog predmeta, dok je zadnji niz obradio korištenje nastavnih tehnologija. U članku ćemo se ograničiti na rezultate odabranih nizova, koji se odnose na vrednovanje doprinosa Glazbenog odgoja općem obrazovanju anketiranih, odnos prema nastavnom predmetu za vrijeme pohađanja nastave iz tog predmeta te procjene didaktičkih materijala za poučavanje Glazbenog odgoja iz kuta korisnika. Dobiveni podaci obrađeni su na razini deskriptivne i inferencijalne statistike, korištenjem SPSS programa.

4. Rezultati i interpretacije

Vrednovanje doprinosa Glazbenog odgoja općem obrazovanju

Anketirane smo zamolili da procjene je li nastavni predmet Glazbeni odgoj određenim udjelom dao doprinos njihovom općem obrazovanju. Procjenu doprinosa anketirani su dali na temelju tri moguća odgovora, a to su *da*, *ne* i

donekle. U nastavku prikazujemo strukturu procjene doprinosa i razlike u procjeni doprinosa s obzirom na opće obrazovanje (Tablica 4), na starost (Tablica 5) i glazbeno obrazovanje (Tablica 6).

Tablica 4.

Procjena doprinosa Glazbenog odgoja općem obrazovanju

Da li je GO dao doprinos općem obrazovanju ?	f	f%
da	247	40,4
donekle	182	29,8
ne	182	29,8
Ukupno	611	100,0

Najviše anketiranih (40,4%) smatra da Glazbeni odgoj predstavlja doprinos njihovom općem obrazovanju, 29,8% vidi doprinos samo u manjem dijelu, jednak postotak (29,8%) anketiranih pak procjenjuje da Glazbeni odgoj nije dao doprinos njihovom općem obrazovanju. Rezultat je povoljan i pokazuje da je doprinos Glazbenog odgoja općem obrazovanju prepoznatljiv, budući obje pozitivne procjene ukupno predstavljaju 70,2% udio mišljenja o doprinosu Glazbenog odgoja općem obrazovanju.

Tablica 5:

Procjena doprinosa Glazbenog odgoja općem obrazovanju sa obzirom na starost

Starost Je li GO dao doprinos općem obrazovanju ?	do 25 god.		od 25 do 35 god.		od 35 do 45 god.		od 45 do 55 god.		od 55 god.		Ukupno	
	f	f%	f	f%	f	f%	f	f%	f	f%	f	f%
Da	35	32,1	36	28,8	54	37,0	63	52,5	59	53,2	247	40,4
Ne	30	27,5	53	42,4	45	30,8	24	20,0	30	27,0	182	29,8
Donekle	44	40,4	36	28,8	47	32,2	33	27,5	22	19,8	182	29,8
Ukupno	109	100,0	125	100,0	146	100,0	120	100,0	111	100,0	611	100,0

Razlika u procjeni doprinosa Glazbenog odgoja općem obrazovanju s obzirom na starost je statistički značajna ($\chi^2=34,638$; $p=0,000$). Rezultati pokazuju da doprinos Glazbenog odgoja općem obrazovanju u većoj mjeri potvrđuju anketirani stariji od 35 godina, dok su kod mlađih mišljenja o doprinosu nešto niža. Anketirani stari između 25 i 35 godina, doprinos Glazbenog odgoja u općem

obrazovanju u najvećoj mjeri (42,2%) čak niječu. Utvrđujemo da to koincidira s generacijom koja je pohađala osnovnu školu nakon 1990. godine, kada su se pojavili prvi didaktički materijali za glazbu. Bilo bi za očekivati da se pomoću istih znanje tadašnjih učenika povećalo, ali rezultati istraživanja pokazuju drugačiju sliku možda upravo zbog težnje ka povećanju faktografskih podataka.

Možemo pretpostaviti da se razlozi pozitivnijih procjena doprinosa kod starijih ispitanika kriju u načinu izvođenja nastave Glazbenog odgoja za vrijeme školovanja prije više desetljeća te veće upamćivanje uslijed manje poplave faktografije, koja izbacuje ranije naučene podatke. Glazbeni sadržaji bili su poduprti izvedbom – većinom pjevanjem i slušanjem. Današnja bitka s vremenom, koje nosi zahtjeve »više i brže« zasigurno ne doprinosi kvaliteti, pozitivnom transferu i dubini naučenoga. Prije svega je uglavnom zanemarena kategorija doživljenoga.

Tablica 6.

Procjena doprinosa Glazbenog odgoja općem obrazovanju s obzirom na glazbeno obrazovanje

Glazbeno obrazovanje Je li GO dao doprinos općem obrazovanju?	Bez		Glazbeno obrazovanje		Profesionalni glazbenik/ca		Ukupno	
	f	f%	f	f%	f	f%	f	f%
Da	133	36,6	89	45,9	25	49,0	247	40,4
Ne	134	36,6	36	18,6	12	23,5	182	29,8
Donekle	99	27,0	69	35,6	14	27,5	182	29,8
Ukupno	366	100,0	194	100,0	51	100,0	611	100,0

Postoji statistički značajna razlika u mišljenjima o doprinosu Glazbenog odgoja općem obrazovanju s obzirom na glazbeno obrazovanje ($\chi^2 = 21,688$; $p = 0,000$). Rezultati pokazuju da doprinos Glazbenog odgoja općem obrazovanju povoljnije ocjenjuju anketirani sa glazbenim obrazovanjem (45,9%) ili profesionalni glazbenici (49,0%). Ukoliko kao pozitivno uvažimo i mišljenje da je Glazbeni odgoj donekle dao doprinos općem obrazovanju, tada je približno 80% pozitivnih mišljenja o doprinosu u svakoj od skupina anketiranih sa glazbenim obrazovanjem. Međutim, iako je 63,3% pozitivnih mišljenja među onima bez glazbenog obrazovanja, više od trećine (36,6%) ne prepoznaje doprinos. Rezultat je očekivan, jer možemo zaključiti da je interes prema sadržajima u Glazbenom odgoju kod osoba sa kasnijim glazbenim obrazovanjem već u početku bio veći i samim time i pozitivniji.

5. Odnos prema glazbenom odgoju

Značajka svih nastavnih predmeta jest da učenici prema njima mogu imati pozitivan, neutralan ili negativan odnos. Zanimalo nas je, kakvog se odnosa prema Glazbenom odgoju anketirani sjećaju. Anketirane smo zamolili da daju mišljenje o tome s kakvim su očekivanjem pohađali predmet Glazbeni odgoj. Mogli su izabrati između mogućnosti *jako sam se radovao/la, bilo mi je svejedno i nisam se radovao/la* i mogućnosti *ne sjećam se* (Tablica 7). Očekivano ograničenje bila je vremenska distanca, koja može imati i pozitivan učinak, budući da se zasigurno bolje sjećamo zanimljivih i ugodnih osoba nego li ostalih.

Tablica 7.

Odnos prema nastavi na Glazbenom odgoju

Jeste li se radovali satima GO?	f	f%
jako	250	40,9
svejedno	237	38,8
nisam se radovao/la	69	11,3
ne sjećam se	55	9,0
Ukupno	611	100,0

Rezultati pokazuju da je nastava na satovima Glazbenog odgoja za 41,9% anketiranih bila zanimljiva te su se radovali tim satima. Sličan udio anketiranih (38,8%) je pak neutralnog mišljenja. Oko desetina anketiranih nije se radovala satima Glazbenog odgoja, što možemo ocijeniti kao pozitivan rezultat. Budući da se samo 9,0% anketiranih ne sjeća nastave Glazbenog odgoja, možemo pretpostaviti da su iskustva na nastavi Glazbenog odgoja kod većine anketiranih bila ugodna i da ih se sjećaju.

Tablica 8.

Odnos prema nastavi Glazbenog odgoja s obzirom na starost

Starost Jeste li se radovali satima GO?	do 25 god.		od 25 do 35 god.		od 35 do 45 god.		od 45 do 55 god.		od 55 god.		Ukupno	
	f	f%	f	f%	f	f%	f	f%	f	f%	f	f%
ne sjećam se	3	2,8	7	5,6	18	12,3	12	10,0	15	13,5	55	9,0
jako	46	42,2	46	36,8	58	39,7	56	46,7	44	39,6	250	40,9

svejedno	45	41,3	61	48,8	49	33,6	43	35,8	39	35,1	237	38,8
nisam se radovao/	15	13,8	11	8,8	21	14,4	9	7,5	13	11,7	69	11,3
Ukupno	109	100,0	125	100,0	146	100,0	120	100,0	111	100,0	611	100,0

Kao što je razvidno iz Tablice 8, bez obzira na starost sudionika, uočavamo slične udjele, kako kod pozitivnog tako i kod neutralnog odnosa, prema nastavi Glazbenog odgoja. Satima Glazbenog odgoja najviše su se radovali anketirani mlađi od 25 godina (42,2%) i oni stari između 45 i 55 godina (46,7%). Udio neutralnih mišljenja je veći kod anketiranih starih između 25 i 35 godina, dok se kod starijih snižava. Najneutralnije mišljenje (48,8%) izražavaju anketirani između 25 i 35 godina starosti, slijede ih anketirani stari do 25 godina. Negativan odnos prema nastavi Glazbenog odgoja anketirani različite dobi su izražavali u približno sličnim udjelima, nešto veće udjele uočavamo u starosnoj skupini od 35 do 45 godina (14,4%) i starosnoj skupini do 25 godina (13,8%). Udio onih koji se nastave Glazbenog odgoja ne sjećaju nije visok, a raste sa starošću, što odgovara očekivanom ograničenju kao posljedici vremenske distance. Razlika u odnosu prema glazbi s obzirom na starosnu skupinu je statistički značajna ($\chi^2=21,543$; $p=0,043$), što ukazuje na vremenski ovisno mijenjanje odnosa prema Glazbenom odgoju .

Veći postotak emocije radosti prema pohađanju satova Glazbenog odgoja kod mlađih od 25 godina i kod starijih od 45 godina većinom se podudara s populacijom koja je Glazbenom odgoju pripisala pozitivan doprinos općem obrazovanju. Rezultat da se satima glazbe više raduju i mlađi od 25 godina, možemo pripisati različitim čimbenicima, kao što su npr. bogat izbor novijih didaktičkih materijala raznih autora i korištenje obrazovne tehnologije (Tablica 9).

Tablica 9.

Odnos prema nastavi Glazbenog odgoja s obzirom na glazbeno obrazovanje

Glazbeno obrazovanje Jeste li se radovali satima GO?	Bez		Glazbeno obrazovanje		Profesionalni glazbenik/ca		Ukupno	
	f	f%	f	f%	f	f%	f	f%
ne sjećam se	33	9,0	20	10,3	2	3,9	55	9,0
jako	132	36,1	90	46,4	28	54,9	250	40,9
svejedno	159	43,4	62	32,0	16	31,4	237	38,8
nisam se radovao/la	42	11,5	22	11,3	5	9,8	69	11,3
Ukupno	366	100,0	194	100,0	51	100,0	611	100,0

Razlika u odnosu prema nastavi Glazbenog odgoja s obzirom na glazbeno obrazovanje je statistički značajna ($\chi^2= 13,006$; $p= 0,043$). Najviše su se nastavi Glazbenog odgoja radovali kasniji profesionalni glazbenici (54,9%) i oni koji su pohađali glazbenu školu (46,4%). Takav ishod je očekivan i pokazuje, da nastava Glazbenog odgoja postiže svrhu i potiče sklonost glazbi te otkriva talent. Neutralan odnos prema Glazbenom odgoju najviši je kod anketiranih bez glazbenog obrazovanja (43,4%), iako je unatoč tomu neutralan odnos u približno 30% udjelu moguće uočiti kod glazbeno obrazovanih anketiranih i kod profesionalnih glazbenika. Satima Glazbenog odgoja u sličnom se udjelu nisu radovali oni bez glazbenog obrazovanja (11,5%), kao i oni sa glazbenim obrazovanjem (11,3%) i profesionalni glazbenici (9,8%). Čimbenike za relativno sličnu sliku odgovora vezanih za neutralan odnos prema Glazbenom odgoju te odgovora vezanih za negativan odnos prema Glazbenom odgoju, možemo pripisati različitim stilovima učenja, očekivanjima i interesima.

6. Procjene nastavnog gradiva

Zanimalo nas je kako sudionici procjenjuju kvalitetu nastavnog gradiva s kojim su se susretali na Glazbenom odgoju. Kod procjenjivanja smo uvažavali mlađu generaciju anketiranih, koja se sjeća gradiva, budući da su prvi udžbenici za Glazbeni odgoj za više razrede osnovnih škola u Sloveniji nastajali nakon 1990. godine. Stoga, u nastavku predstavljeni rezultati obuhvaćaju manji broj jedinica uzorka (Tablica 10).

Tablica 10.
Procjene nastavnog gradiva

Procjena nastavnog gradiva	f	f%
bilo je prosječno	55	61,1
bilo je zanimljivo, dobro koncipirano	15	16,7
nije me privuklo	20	22,2
Ukupno	90	100,0

Većina se anketiranih osoba (61,1%) nastavnog gradiva iz Glazbenog odgoja sjeća kao prosječnog, dok petinu anketiranih nastavno gradivo nije privuklo. Kao zanimljivog i dobro koncipiranog ga se sjeća samo 16,7% anketiranih. Ukoliko uspoređujemo mišljenja učenika s mišljenjima učitelja

vezano za kvalitetu didaktičkih gradiva, razlike su izrazite. Učitelji su naime jako naklonjeni, tvrdeći da su sistematična, lijepo oblikovana, a glazbeni primjeri i glazbene aktivnosti brižno odabrane. Možemo zaključiti da se stajališta mladih i stajališta profesionalnih glazbenika razlikuju. Mladi su pod utjecajem medijske kulture koja im diktira drugačiju estetiku, kako u izboru glazbe tako i u oblikovanju gradiva i glazbenih aktivnosti.

7. Rasprava

Rezultate istraživanja možemo interpretirati na dva načina. S jedne strane možemo njima biti relativno zadovoljni, budući da smo primijetili zadovoljavajuću naklonjenost Glazbenom odgoju. Ukoliko rezimiramo, većina je ispitanika zadovoljna sa predmetom ili je prema njemu neutralna. Detaljnija analiza onih pitanja, gdje su bili mogući slobodni odgovori, dovodi nas do rečenica, koje možemo podvesti pod skupni nazivnik – to su glazbena iskustva, povezana s pjevanjem, plesom i sviranjem na glazbalima. Napisali su ih oni sudionici kojima su svi ti elementi Glazbenog odgoja nedostajali te oni koji su pohvalili učitelje, jer su kroz svoje poučavanje kombinirali puno takovih aktivnosti. S druge strane, možemo se zapitati koliko predmet Glazbeni odgoj slijedi svoju misiju i koliko su je uopće svjesni kreatori nastavnih planova i oni koji učenike vode do ciljeva propisanih tim dokumentima. Naravno, ne smijemo zaboraviti ni na korisnike - učenike, koji nastavne sadržaje koje im nudimo naravno doživljavaju kao nešto nepromjenjivo u domeni starijih. Kako bismo lakše definirali mjesto predmeta Glazbenog odgoja u ukupnom odgojno-obrazovnom sustavu, pogledajmo kako Bijela knjiga, slovenski državni dokument o odgoju i obrazovanju, definira cilj tog procesa: »Osnovni cilj našeg obrazovnog sustava jest osiguravanje skladnog tjelesnog i duševnog razvoja pojedinca te osiguravanje poticaja za optimalan razvoj, čiji će rezultat biti kvalitetno opće obrazovanje, široka opća kultura, stručna osposobljenost i znanje, usporedivo sa znanjem u državama, koje postižu najviše rezultate na međunarodnim natjecanjima. U suvremenom društvu je naime postupak stjecanja znanja podvrgnut moćnim tržišnim utjecajima. Stoga je jedan od glavnih ciljeva nastavnog procesa sposobnost stjecanja znanja – kapacitet pojedinaca« – (Bijela knjiga o odgoju i obrazovanju u Republici Sloveniji, 2011: 18), ... budući da »društvo znanja najbolje ostvaruju sposobni, učeći i učenja željni ljudi« (ibid.: 20). Možemo zaključiti da je u našem društvu posebno naglašena vrijednost znanja. Traženje riječi i fraza, kao što su sreća, međusobna suradnja i emocionalna inteligencija u tom dokumentu ne donosi rezultate. Ukoliko analiziramo ciljeve Glazbenog odgoja u nastavnom planu iz 2011. godine u Sloveniji, možemo ustanoviti, da nisu samo faktografski usmjereni nego obuhvaćaju i širok spektar mogućnosti koje možemo postići Glazbenim odgojem. Unatoč tomu, eksterni testovi glazbenih postignuća na

državnoj razini usmjereni su samo na glazbeno znanje koje obuhvaća teoriju, prepoznavanje pojedinih glazbenih elemenata na temelju slušanja skladbi te znanje o skladateljima koji su te skladbe napisali. Ta činjenica učitelje prisiljava da svoja pedagoška nastojanja prije svega usmjere na kognitivno područje (Glazbena umjetnost – provjera znanja).

Mnoga su istraživanja pokazala da učenici najviše vole one predmete koji im omogućavaju izražavanje njihovih kreativnih potencijala (Likovna umjetnost), sportske aktivnosti (Tjelesni odgoj, kojim brinemo za tijelo) i iskustveno učenje (npr. eksperimenti u fizici i botanici). U istraživanju koje je trajalo između 1986. i 1992. godine, ustanovljeno je da su Slovenski jezik i Glazbeni odgoj dva najdosadnija predmeta – Slovenski zbog previše čitanja i pisanja, a Glazbeni odgoj zbog previše nezanimljivog slušanja (Grginič, 2007: 36). Taj podatak moguće je povezati s generacijom koja je u našem istraživanju u najvećoj mjeri zanijekala utjecaj Glazbenog odgoja na njihovo opće obrazovanje – to su ispitanici stari između 25 i 35 godina. Kao što smo već spomenuli, razdoblje devedesetih godina poklapa se s prvim udžbenicima za taj predmet i s izborom glazbenih primjera iz pretežito umjetničkog repertoara.

8. Zaključak

Glazba je fenomen kojem smo svakodnevno izloženi. Ona može biti sredstvo izrazito negativne manipulacije i destrukcije, kao što ju srećemo na primjer u reklamama, trgovačkim centrima i na zabavama za mlade, koje su povezane s uzimanjem nedozvoljenih droga. Ali glazba može biti i iznimno pozitivan čimbenik u ljudskom životu, budući da je nositeljica povijesti pojedinog naroda u obliku ljudskog i umjetničkog naslijeđa. Ona je medij za kreaciju, estetske užitke, opuštanje, terapiju te za harmoničan razvoj i postojanje pojedinaca. Na temelju istraživanja možemo zaključiti da današnja nastojanja u smjeru obrazovanja budućih učitelja glazbe, razvoja didaktičkih gradiva i obrazovne tehnologije sama po sebi ne doprinose odnosu prema predmetu Glazbenog odgoja, budući da možemo ustanoviti da su stariji bili naklonjeniji tom predmetu, vjerojatno zbog naglaska na iskustvenoj praksi.

Trebalo bi razmisliti o Glazbenom odgoju koji bi sadržavao sve pozitivne elementne same biti glazbe i njene misije i suprotstaviti se nastojanjima društva koje postavlja norme samo na kognitivnom području. Svakako smo svjesni brojnih učitelja koji mlade potiču na raznovrsno glazbeno izražavanje i realizaciju, osvješćuju im terapeutske aspekte glazbe i razvijaju pozitivan odnos prema kvalitetnim glazbenim sadržajima različitih žanrova. Ipak, takva praksa bi morala biti prisutna u svim školama.

LITERATURA

1. Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji /*Bijela knjiga o odgoju i obrazovanju u Republici Sloveniji*/ (2011). Dobiveno 22.3.2015. na http://www.belaknjiga2011.si/pdf/bela_knjiga_2011.pdf
2. Glasbena umetnost – preizkus znanja. /*Glazbena umjetnost – provjera znanja*/ Dobiveno 22.3.2015. na <http://www.ric.si/mma/N141-571-3-1/2014061811242160/>
3. Grginič, M. (2007). Priljubljenost – nepriljubljenost slovenščine v prvem triletju osnovne šole. Jezik in slovstvo /*Popularnost - nepopularnost slovenskog jezika u prvom trogodištu osnovne škole. Jezik i književnost*/, 52 (2): 35-59.
4. Učni načrt. Program osnovnošolskega izobraževanja – glasba. /*Nastavni plan. Program osnovnoškolskog obrazovanja – glazba*/ (2011). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport: ZRSŠ. /*Ministarstvo za školstvo, znanost i sport*/

RELATIONSHIP TO EDUCATION OF MUSIC IN THE PAST AND PRESENT

Abstract: *A big raise in quality of teachers' education at faculties of education, striving for life-long learning and a rich choice of carefully designed didactic materials should improve the motivation of learners for work at different course fields. Since music education was for a long period very unpopular school subject in primary schools, a decision was made to explore whether the above mentioned factors have contributed to the positive attitude towards this subject. In the research, around five hundred individuals aged between 15 and 64 were included who answered questions relating their positive or negative points of view at music education, considering elements of music education, the use of educational technology, learning material and the way of explaining music topics. The paper presents the answers on the role of music education as it is currently designed and its position in education system which should shape a young man as a whole and prepare him for a quality and happy life. Artistic subjects, among them music as well, undoubtedly have a great role since they do not offer only scientific and artistic potential but therapeutic elements which alleviate the consequences of the stressfully and productively orientated learning process. It is essential to offer some guidelines to remodel curricula in the way that will enable the mission of music art to reach its purpose and that music topics will raise joy and a happy expectation of music classes.*

Key words: didactic materials, discipline, elements of music education, educational technology, teacher